

manjkljaja. Poleg tega prihranilo se je pa še kakih 400 cepljenih rozg, katere smo po storjenem izcimljenju djali v trsnico, kjer ob času, ko se to piše, vže lepo rastejo.

Podloge, kolikor še ni precepljenih, bodo se počepile v tekočem, ali pa če treba, v prihodnjem letu. Leseni cepljenci iz leta 1890, ter zelenocephenci iz leta 1891 so lansko leto vže vsi rodili in dali dober produkt; istotako Huntingdon. Huntingdon dal je temno rudeče vino, z 19 odstotki cukra. Kisline je imel le malo, a divji okus, katerega nahajamo v obče v ameriškem vinu, ni bil premočen ali neprijeten. Od cepljenecv sta se naprešali dve kvaliteti belega vina. Mošt ene kvalitete je imel 18 odstotkov cukra, mošt druge z mnogo graševine (Riesling) 17 odstotkov cukra; graševinska rožica je bila dovolj močna, kisline je bilo pri vseh le malo.

Omeniti še je uspehov, kateri so se dosegli v tukajšnjih državnih nasadih pri cepljenju v letu 1892. Ti so bili: pri cepljenih na korenike prirastlo je 60 odstotkov; pri cepljenih na izcimljene rezanice (ključke) 46 odstotkov, pri cepljenih na neizcimljene rezanice 48 odstotkov; kot vezilo služili so pri vseh treh metodah lutki (stopeljni) vezani z žico (drotom). Pripomniti se pa mora, da je boljši uspeh cepljenja na neizcimljene rezanice menda le slučajen, vendar se bodo gledé tega še delale daljne poskušnje.

Na ameriške trte cepijo se v teh nasadih le samo boljše domače sorte, katere dajo dobro vino; ozira se pa pri tem tudi na to, da se množijo in ohranijo tudi sosebnost sorte, katere so se v Halozah vže iz davna kot dobre in primerne izkazale. Kot take nam je omeniti modri vranek, in modro kapčino. Leta 1891 se je v Hrastovci prve sorte zeleno cepilo in pogrobalo 223 trsov, druge sorte pa 145 trsov. V letu 1892 se je vraneke zelenocepilo in pogrobalo zopet nad 150 trsov, a kapčine čez 300 trsov. V tem poskušališču so se sicer izvajale še različne poskušnje gledé drugih raznovrstnih načinov cepljenja, gnojenja z marsikaterimi gnojili itd., vendar nam manjka časa in prostora o podatkih teh poskušanj tukaj poročati. Naznaniti pa še hočemo, da se je v tem vinogradu v prošli jeseni postavila tabla z napisom: »C. kr. poskušališče«. To je bilo potrebno iz uzroka, da se ljudstvo na ta vinograd opozori, in s tem napoti, istega večkrat obiskati in ogledati; pri takih pohodih bode ljudstvu nedvombeno videlo vsikdar kaj zanimivega in poučljivega, ter se bode tem potom na lehek način priučilo najpotrebnejšega gledé novega vinarstva.

Končaje za sedaj poročanje o državnih trsovnih nasadih v Halozah, je še opozoriti, da je obisk teh nasadov vsakomur dovoljen, da pa se priporoča, to storiti z vodnikom, kateremu so razmere dovolj poznane; k temu je pa pripravljen vsak čas tudi podpisaneec, ako se mu dotična želja začasno naznani.

Franc Matjašič,

vodja državnih uredob proti filokseri v Ptujih.

Sejmovi. Dne 30. junija na Spodnji Polskavi, pri Sv. Bolfanku v Slov. gor., v Reichenburgu, v Sromljah in v Zrečah. Dne 1. julija v Poličanah (za svinje.) Dne 3. julija v Mariboru. Dne 4. julija v Vojniku, v Radgoni in v Vuzenici.

Dopisi.

Iz Trbovelj. (Pevsko društvo.) Visoka e. kr. namestnija v Gradcu je dne 1. majnika 1893 št. 10.201, pevsko društvo »Zvon« za Trbovlje potrdila. Osnovno

zborovanje je bilo dne 4. junija t. l. V odbor so bili izvoljeni samo vneti, večinoma mladi pevci, katerim po pravilu propada naloga, gojiti narodno umetno petje. To mlado pevsko društvo je že imelo priliko, pokazati svojo izurnost; zapelo je že enemu narodnjaku nadgrobnico. Preteklo soboto, dne 17. rožnika je bil pokopan narodnjak, gosp. Matija Plavšak, p. d. Koren, oštir in posestnik v Trboveljski vasi. Pevskega društva udje izvrševalni so zapeli pri hiši rajnega žalostno pesmico: »Nad zvezdami«, na grobu pa: »Blagor mu«. Pesnice so bile tako ginjive, da je bilo mnogo nazočih do solz ganjenih, zlasti, ker še niso dosihmal slovenskih pesmij pri pogrebnih slišali. Upamo, da se bo mlado pevsko društvo v Trbovljah s pomočjo božjo in podporo izvrševalnih in podpornih udov razvijalo.

Izpod Majšberga. (Razno.) Vesele dneve smo imeli sredi junija v Dravinjski dolini. Vsega opisati ni sem kos, vendar mislim da vstrežem maršikom, če povem nekaj. In kateri je bil povod veselju našega prebivalstva? Kateri je bil vzrok, da je celi Majšberg bil ozaljšan, da je vse plapolalo praporov, cesarskih, slovenskih, deželnih? Potniku je povedal to slavalok z napisom: »Pozdravljamo Vas, Božji izvoljenec in naroda ljubljeneec«. In kdo je drugi ta, kakor prevzvišeni naš vladika Mihael! V sredo dne 14. t. m. proti večeru zagrmeli so topiči z razvaline Monsberg ter naznanili prihod milostivega kneza in škofa. Pri krasnem slavaloku na čelu množice ljudstva, šolske mladine z učitelji, več duhovnikov pozdravili so vlč. g. župnik M. Sattler naslednika apostolov, na kar je tudi spregovoril mali šolar v pozdrav nekoliko besedij. Nato je bilo v cerkvi izpraševanje šolske mladine, katera se je prav dobro skazala pod vodstvom gospoda kateheta M. Žekarja. Predno je nas zagrnila noč v svojo temno krilo, zapeli so še vladiki podoknico, za katero so prevzvišeni se presrčno zahvalili vrlim pevcem in pevkam. Na večer pa so župljani zažgali nekoliko kresov in tako na daleko in široko naznanili svoje veselje. Pri ozaljšanju in napravljanju slavalokov gre velika zahvala tukajšnjemu trgovcu gospodu Starešini. Drugi dan po končani birni so prevzvišeni na prošnjo okrajnega zastopa ptujskega blagoslovili novo cesto, katera je izpod Majšberga na Goro izvrstno izpeljana. Bila sta tukaj gg. načelnik J. Zelenik, in njegov namestnik Ožgan. Po dokončanem blagoslovljenju so se odpeljali milostivi knez in škof na Goro ter si ogledali krasno cerkev, katera je popravljena in so se zelo pohvalno izrekli o popravljenu. Mimogrede bode omenjeno, da je ljudstvo na Črni Gori ali Ptujski ali kakor tukajšnje ljudstvo pravi (pri Materi Božji) na Gori na drugega julija velik, prav za prav največji shod! Lepo je, da se Slovenci tako radi zatekajo k Materi Božji.

Iznad Selnice. (V spomin.) Pozno sicer pridem, vendar pa mislim, da še ne prepozno. Dandanašnji je sicer hvaležnost redka ali ni še izumrla. Une dni so nas zapustili č. g. Matija Koren, ki so bili od leta 1876 naš dušni pastir, sedaj pa jih je previdnost božja poklicala od nas, z naših bregov doli v Žalec, v prelepo Savinjsko dolino. Težko nam je bilo, ko smo slišali, da nas zapustijo, kajti bili so nam ljubezniv »dobri pastir«, vneti za čast božjo in vzveličanje njih revnih ovčic. Kdor koli je iskal pri njih pomoči, dušne ali tudi gmotne, radi so mu postregli in če niso mogli pomagati, pa so s prijazno besedo ga potolazili ali podučili in je bila to tudi pomoč, za katero jih je rad in vsak iz srca zahvalil: dobra beseda najde tudi dobro mesto! Ne bodem opisoval, kaj so v teh 16 letih vse storili v cerkvi ali zunaj cerkve za nas, za naše slovensko, krščansko ljudstvo, to pa naj opomin, da oni niso krivi, če se najde še v župniji garjavih ovčič, ali nemškutarških prismsod, katerim velja hinavska beseda nemškutarja, ba-

rusača več, kakor poštena, odkritosrčna beseda katol. duhovnika. Nam pa ostanejo torej č. gospod župnik v hvaležnem spominu in prosimo, naj tudi njim naša župnija ostane v prijaznem spominu. B. V.

Iz Slov. goric. (S pota.) Ako človek potuje po svojem poslovanju, jako ga veseli, ako najde zavedno, slovensko ljudstvo. Jednako tudi meni srcé veselja poskakuje, če vidim vrli národní naraščaj. Pri Sv. Benediktu sem opazil jedini slovenski napis nad prodajalnico g. Alojzija Kermeka; rekel mi je, da ga nemškutarji radi tega pisano gledajo; a rečem mu: Nič ne dé, bodo pa Vas Slovenci tem mogobrojnejše obiskovali, ako bodele tudi iskreno narodni Slovenec. Priporoča se njegova trgovina vsem zavednim tamošnjim Slovencem, držite se zlatega gesla: »Svoji k svojim!« — Pri Negovi se tudi pri Špirku blesti slovenski napis: gostilničar, da bi le v srcu bil tudi narodnjak, potem bo napis čistega zlata vreden. Tamkaj so poleg neustrašenega, za vse dobro vnetega župnika, tudi nekateri zagrizeni nemškutarji, ki zlorabijo celo solo in na njej sila lep in pomenljiv napis: »Pustite otročiče k meni priti!« Boljše bi bilo po njihovem mnenji reči: »Pustite otročiče k nam, da jih pogermanimo«. Dalje dolí proti Ivanjcem sem opazil več slovenskih napisov, kar je hvalevredno. Najbolj pa me je presenetilo v Ivanjcih, tamkaj imajo na hišnih številkah lepe slovenske napise: »Ivanjci«. Živio narodni Ivanjci! Pogledimo h g. Šturmu, gostilničarju in trgovcu; tam najdemo vrlega slovenskega korenjaka od pet do glave; on ima v svoji štacuni popolnoma slovenske napise n. pr. sladkor, sukanec, kava, solna cena itd. Tako je prav, le k njemu marljivo zahajajte ondodni Slovenci! Jednako je vrl narodnjak ondi Zvonimir Trstenjak! Pri Sv. Juriju na Ščavnici so tudi vrli narodnjaki, napisi so narodni, samo pri trgovci Al. Korošak se mi prav ne dopada, poprej je imel svoje ime po nemčursko zapisano, a spod slovenski napis: trgovina raznega blaga, a sedaj je čez vse to zapisal svoje ime. V Očeslavcih se mi ni dopadel nek kovač, ki je pravil, kakó kmetski stan gine raditega, da kmet pusti vse študirati; jeden sin je advokat, drugi profesor a tretji duhovnik. No, sem si mislil, ti si pa vrl sin matere Slovenije in sv. katoliške cerkve, da takó imaš duhovniški stan; škoda za tako človeče, da živi v narodnem kraju. Ker sem bil radi teh besed silno razžaljen, me je tem bolj razveselil kamneni križ, na katerem sem opazil prelepo podobo sv. Cirila in Metoda. Mislimo na kresove 4. julija zvečer! — Najbolj pa me je žalilo po Ljutomerskem okraju to, da imajo table za vandravce jedino v nemškem jeziku, katere imamo v Mariborskem okraju v obeh jezikih. Bi-li se ta nedostatnost v teh narodnih krajih ne dala odpraviti? —k—

Iz Starega trga. (Umor.) Kar je šlo po vseh listih kakor žalostna novica, to je bil umor, ki se je pri nas zgodil, zato naj tu sledi nekaj besedij v pojasnjenje. Jaka Barl ni bil posestnik, ampak stari berač, kateri tudi v mladih letih ni hotel delati, in se je mnogo po ječah pomikal. Njegova žena Marija Barl, rojena Velunšek, se je dala že bojda pred 15 leti od njega po sodnji ločiti. Je-li 18 let stari Jarnej Velunšek, nezakonski sin Mice Velunšek, svojega očuha v jezi, v pijanosti ali iz drugega uzroka umoril, se ni dognano. — Gotovo je toliko, da je močno togoten, včasih nekoliko zmešanega uma, in da je s svojim očuhom na večer pred umorom dolgo v krčmi pil.

Od Sv. Ane v slov. goricah. (Vodstvo) c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice v Gradci nam je poslalo na dopis z dne 1. junija to-le popravo: Ni resnica, da se je Tomažu Orniku iz Šic premala odškodnina izplačala; istina pa je, da je bil on samo streho svoje stavbe zaroval, in da se je škoda tudi le za streho računila.

Novo tako streho so tamošnji veščaki po navadnej ceni v onem kraju (3 gld. za 1 m²) na 420 gld. 21 kr. cenili; vsled 16letne starosti in rabe odbili so 8 % ter odškodnino na 386 gld. 60 kr. zračunili. To računjenje odškodnine je Tomaž Ornik za pravično priznal ter tudi v dotičnem zapisniku brez ugovora potrdil, da je z odškodnino popolnoma zadovoljen.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Svitli cesar pojde dne 2. julija v Ischl ter ostane ondi čez svoj rojstni dan. — V zadnjem ministertskem svétu se je sklenilo, da je treba izpremeniti postavo, ki določuje, da in kakó se razdelijo okr. sodnije na češki zemlji. Uzrok te izpremenitve je pri mladočeških poslancih iskati, ker so zadnje sejo dež. zbora v Pragi razgnali s svojim kričanjem. To pa bi lahko še tudi naprej delali, če se ne izpremeni postava. Prav, toda ali je potreba razdeljevati okraje?

Česko. Znano je, da češko veleposestvo razpada v dve stranki, nemško liberalno in konservativno. K zadnji pripada tudi lepo število čeških veleposestnikov. Doslej zmaga konservativna stranka pri volitvah, ali če konservativci in češki veleposestniki ne gredó skupaj, zmaga nemška liberalna stranka: pri prihodnjih volitvah je celo lahko, da bode tako. Potem pa je tudi večina v deželnem zboru na strani — nemških liberalcev, pa tudi — v državnem zboru. Modro torej ni od mladočeške stranke, da v eno mer napadajo veleposestnike.

Štajarsko. Sekovski knezoškof slabijo vedno bolj in torej ginéva upanje od dne do dne, da se ozdravijo. — Da se odbor »Südmarke« trudi na vse kriplje za svoje »dete«, je znano in tudi ženske so že nemškega duhá se navzele tako, da si ustanovijo v Gradci lastno podružnico. Čudno pa je v tem vse eno, da ljudje nič ne vedó, kam društvo denarje spravlja, saj se ne sliši o tem ničesar; k večjemu se posodi kacijh 30 gld. »stiskanemu rojaku«, ali kje ta biva?

Koroško. V četrtek, dne 29. junija se odkrije spomenik pok. knezoškofa Petra Funder v Grebinjskem gradu. Spomenik stavijo liberalci! — Poslanec Peter Lax je umrl; bil je mož »bauernbunda«, torej nemškutarjev. — Dnes ima podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljaško okolico »besedo« v Štebnji pri Beljaku. Pri »besedi« sodeluje več pevskih društev. Slov. Korošec gre na dan!

Kranjsko. »Katoliški sklad« se pripravlja in njemu je namen, da spravi na noge take šole ali zavode, katerih je katol. Slovencem najbolj potreba, pa ni upanja, da jih dobijo od države. Nabiranje denarja za nje je sicer mudno, ali tem častniše bode, ako se s »katoliškim skladom« v svojem času doseže »katol. shoda« blagi namen! »Slovenec« objavlja imena darovateljev. — V Novem mestu se je osnovala mestna hranilnica, v Kranji pa že deluje sem od spomladi. Želimo jima obilo božjega blagoslova.

Primorsko. Šolski svet v Gorici je sklenil število laških ljudskih šol pomnožiti in z novim letom torej se odpre več taciš po mestu. Za slov. šole pa isti šolski svet nima niti beliča, pač pa sili otroke slov. starišev v svoje laške šole. — Vit. Burgstaller je odložil čast mestn. odbornika v Trstu; ni mu dovolji, da je bil izvoljen z večino enega glasú v zastop, v katerem je bil skozi 26 let. Čemu pa je mož, po rodu Nemeč, vselej držal z laško iredento?